

Revtepeno
Poprijeta Devica Marija

III. termi tecsaj, 1 st.

1907. jan.

Zmozsna
Gospa Vogrszka

POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

REDI GA

Klekl Jozsef, Plebános Pri Szy. Szebestjáni.

Vszebina.

Blazseno novo leto	1
S. mladénc : Marija, nase vüpanje	3
M. : Iz luterana Marijino dete	7
(kj.) : Návuk za meszec január	9
Szrcsen : Devojka	11
Bassa Ivan : Iz zgodovine szv. matercerkve	11
Szrcsen : Junák	15
Klekl Jozsef : Ramuzat Ana Magdalena	15
(bi) : Orozsje proti nevernoszti	17
Szlepec Ivan : Zsivlenje i vcsenjë nasega Goszpoda Jezusa Krisztusa	19
(bi) : Edná grozovitná obramba	24
(bi) : Mocs Oltarszkoga Szvesztva	26
Drobizs. — Glaszi	28
Rednikov odgovor	32

**Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve
koroni posle na ime: Klekl Jozsef pleba-
nos pri szv. Szebestjani, posta Battyánd,
(Vasm.)**

**Sziromáki, ki nemorejo zdaj vcsaszi
plácsati, kak vszako loto tak i letosz lehko
po vcskrátnih sumah, ali pa, kda bodo
meli naednok plácsajo!**

**Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga
szamosztana (klostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.
Preminocse leto je osztalo nanjega 400 koron. Zdaj
zse mámo 800 koron.**

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPA VOGRSZKA

POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

Blazseno novo leto

zselem vszem piszatelom, narocsnikom i pomocsnikom Marijinoga liszta. Pri vnogih je to zselenje prázna navada, szkazslivo postenjedavanje. Ne pela mené teih lüdihs csinenje. Jaz, kda zselem, te iz szrca zselem, te od Bogá proszim ono, ka blizsnjemi voscsim.

Od G. Bogá proszim zato naj to novo leto blázseno bode za piszatele Marijinoga liszta. Naj bode Szv. Düh Bog ravnao njihovo pero pri pizsanji, ka na sztráne liszteka od njega navdehnjene, szrcé cslovecse gibajocse, pamet razszvetécse, volo okrepcsajocse recsi vrzsejo.

Blázseno bo te njihovo leto, ár doszta dobra vesinijo sztem za nemrtelne düse, za diko Jezusovo i Marijino, náj vecs dobra pa szebi za vekivecsnoszt pripravijo.

Od G. Bogá proszim, naj to novo leto blázseno bode za siritele Mariji-

noga lizta. Naj bode je krepcসা, njim mocs dávala preciszta Devica Marija, ka vsze spote, zanicslive szmehe radovolno gorivzemejo, steri sze njim pri ponűjanji njėnoga lizta bodo v dár dávali, naj sztem dűsevnim vdárcom ne opesajo, ne oszlabijo, ne pomenjkajo vu lűbavi do Marije, nego meszto kamna krűh preganjalcom po zselenji Jezusovom nazajdájó — naj sze molijo k Mariji za njih.

Oh blázseno novo leto za siritele, kim szama nebeszka kralica posztane duzsnica, kim najbogatejsa mati bozsa more trűd v obilnoj meri povrnoti.

Od G. Boga proszim, naj to novo leto blázseno bode za narocsnike Marijinoga lizta. Narocsniki, estevci, vi szte najszrecsnesi. Vi męd vu hizso dobite, nabrati i vzsivati vam ga szamo trbe i ne zanjim letali po jezerih korinah, kak neobtrűdnim veselicam.

Zselem vam dobro vzsivanje, cesedno trosenjė. Vzsivajte to csitenje i kda szte je zavzsivali, cesedno je potrosite. Ne dajte je vcsaszi nazáj vű, kak betezsnoga zselodeca cslovek ráno telovno, obdrzsite té męd v szrci, vu dűsi, ravnajte sze ponjem, on vam naj szladi tezsáve vasega vszakdenėsnjega zsvljenja.

Puni osztlante sztem vcsenjóm i radodarní, ne pa szkopi. Dávajte návuke menje z jezikom vecs z djánjom vasim blizsnjim, sterih szte sze z Marijinoga lizta zapopadnoli.

Zaisztimo v nébo bo pelalo to cstenjė, ne bo záto blázseno to novo leto za vász estevci, narocsniki?

Od G. Bogá proszim blázseno novo leto vszem pomocnikom Marijinoga lizta, vszem tisztim, ki ga za volo velikoga sztiromastva meti nemorejo, ali del sziz z njega tak vzemejo, ka molijo za njegovo razsirjávanye, ali pa ki ga nevejo csteli, obdrzsijo ga pa li, naj podpirajo njegovo sztanje, naj podpirajo nasz vogrszke szlovence vu dopunjávanyi Marijinoga zselenja, vu goriposztavlanji ednoga szamosztana.

Tem dobrim dűsam naj v tolazsbo bo tá miszel, ka G. Bog na dobro nakanenje tűdi glėda, i je rávno tak plácsa, kak doprineseno djánje, kda sze ono dopuniti nemore. Szirote dovica dvá filera je Jezus za nájvéksi dár vzeo, ár je njėno dobro nakanenje z nájvékse lűbavi

zhájalo Kelikokrát szi záto zmiszlis na Marijin liszt i njemi dobroszntanje zseles, Mariji to vesinis dragi pomocnik — Oh kelikokrat szi blázsensztvo zaszlúzsís vtom novom leti.

Vszem veszélo, blázseno novo leto iz szrca, od G. Boga zsele *Klekl Jozsef plebánus pri Szv. Szebastjáni (p. Battyánd, Vasm), rednik Marijinioga liszta, steri bo zhájao vszaki meszec 8-ga po dve koroni, za Ameriko po trih koronah.*

Marija, nase vüpanje.

Kak szladke szo te tri recsi nam szirmaskoj Evinoj deci v toj szuznoj dolini! Marija nase vüpanje? Premislávlajmo je nikelko.

Csi mi kaj vüpamo od kakse persone, mo-remo biti zagotovleni, ka ona pozna nase potrebesine; ár csi jih ne pozna, nam tüdi pomágati nemore.

Ali Marija pozna nase potrebesine! O, escse kak je pozna: Ona je vidi v Bogi, ona poszlúsa vsze nase prosnje, njoj ne vujde niedno nase zdihávanje, zsalosztne njene decé.

I kak nebi bilo znáno to Mariji, ár je znáno angelom. Marija vszigdár gléda na szvojo sziromasko deco, na njihove düsevne i telovne nevarnoszti, vu sterh szo, na britkoszti, sterimi szo oklajeni. Potolázsimo sze záto i zavüpajmo na Marijo.

Kelkokrát szi klecsécs pred podobov Marijinov v kaksi sztiszkah csüo v szrci szkrivni glász, steri te je zagotáv-lao, ka Marija pozna tvoje tezsáve i da ti bo pomágala.

O kak hladi zburkano cslovece szrcé miszel, ka Mariji vidi, poszlúsa vsze nase potrebesine i je zmirom pripravlena nám pomágati.

Pozdrávlajmo jo záto vecskrát sz recsmi szv. Cérkvi: Vüpanje nase bodi pozdrávlena! i pri tom premiszlimo, ka na morji toga tezsávnoga, britkoga zsvljenja nega bol-sega závetja od Marije.

Premiszlímó ka Marija má szmilenje znami, kda szmó obterseni szkrikszami i tezsávami.

Pri Mariji je ne tak, ka dosztakrát pri lüdeh, sterim szo znáne nase potrebsine, ali nám nescsejo ali pa nam nemorejo pomágati. Marija vidi nase potrebsine i túdi ma szmilenje, pokázala je szprosnjov v Kani galilejszkoj, kde je odszlobodila mladozsena znevole pa niscse jo ne za to proszo. V cerkvenoj zgodovini i v pobožsnih knjigah sze este na jezero dobrot szkázani lüdsztvi od té lübe materé. N. pr. v. 13. sztoletji za odszlobodjenjé krscsenikov, steri szo jécsali pod Mavrih na Spanjszkom je red nasztaviti dála.

Nezmérno je njeno do szirmaske evine decé szmilenje.

Csi rávno sze nam vesászi vidi, ka ne mára zanász, bodimo prepričsani túdi te, ka Marija miszli na nász, i ka sze njoj milimo, bole kak sze mili neszrečen szin najbolsoj materi, ka jih je na szveti.

Da je to isztina, nam pokázse eden zgléd z zsvljenja Rodriguez Alfonza. On je ednok v groznom szküsavanji bio i po návadi sze je obrno k Miriji; ali tak sze njemi ji vidlo, ka nikaj neoprávi, záto sze tozsi Mariji: *„O csi bi ti vidla preciszta Devica. kak te jaz lüvim! Ti mené ne lübis tak kak jaz tebé.“*

Gda je szpregovoro te mile recsé, sze njemi je Marija prikazala, i ga materno pokárala rekocs: *„Moj szin, lübézen, stero mam jaz do tebé, je tak velka, ka je tvoja proti njoj, kak szenca proti szunci.“*

Sztém je stela povedati, ne miszli ka jaz ne csüjem tvoje tozšbe, i ti nescsem pomágati! Ti sze mi milis, i escse te szvojim maternim placsom pokrívam escse te csi ti to rávno ocsiveszno ne csütis. — I itak kelko je pobožsnih düs, stere zato, ar ocsiveszo necsütijo Marijine pomocsi, dvojjijo i právjijo: ve mi nika ne pomaga moliti i zdihávati! O kak sze one vkánijo, kda tak miszlijo!

Marija nasz poszlüsa v nasi potrebsinah, milimo sze njoj, i nam pomága, csi rávno sze nam vidi naszprotno.

Ona miszli na nász, kda mi na njo i dosztakrát nam

Dr. István Vilmos szombatelszki püspök.

je te najblizse szvojov pomocsjov, kda miszlimo, ka je najdele.

O csi bi bár ednok dobro poznali dobroto, lübézen i szladkoszt toga maternoga szrcá, kelko vékse vüpanje bi meli do nje vu vszeh nasih potrebsinah, i kelko vecs milocse bi od nje prijali!

Proszimo v to nakanenje naso lübo mater, da nam da milocse vszikhár bole poznati njeno materno szrcé.

Marija je nase pravo vüpanje ne szamo zato, ár pozna nase potrebsine in má znami szmilenje, liki tüdi zato, ár nam ona vu pravom csaszi pomága v nasih nadlogah.

Ar je doszta nadlog i neszrecs, sterih sze nemoremo ognoti na szveti, da szo naszledki pokvarjene nature.

Po prvom grehi je Bog prekuno zemlo, i jo ob-szodo, da rodi trnje i scetálje, stero tüdi zaisztino obdája cslovecse zsvljenje od rodstva do szmrti. Trüd, bolecsine i szmrt vsze to i drügo je obsinszka herbija vsze Ad-
move decé. I Marija le zná vlevati na té globoke i kelécse rane bladno mazalo, stero dela krizse bole znoszlive, escse nisternih nasz popolnoma odszlobodi.

Po recsáh szv. pizma je Marija podobna zarji ne szamo za volo njene lepote, i drüгих lasztnoszti, nego tüdo záto, ár zarja dobro dene betezsnikom. ve sze oni nje telko veszelijo, kelko njim je nocs protivna. Ali kelko bole sze mámo veszeliti mi vszi blagodejnoj zarji, Mariji, stera nam prinesze vszakovrsztne dobrote. Morebit je ne tak pobozsna düsa!

Oh kda szí bila vbritkoszti. ne szí nikhár zdiguola szuznih ocasih ktob zarji, da nebi bila potolázsena. Prav ma szveti Bonaventura steri to pise, ka Marija vszikhár i povszod szkrbi za trpécse, tak ka sze vidi da nebi mela drügoga opravila, kak pomágati tiszkanim.

Sto bi mogeo szpizati racsun tiszti, sterim je ona britke szuzé zbriszala. Kelko jih je ona odszlobodila z nevarnoszti. Kelko jih je, sterim je ona bolecsine zménjsala!

Brezracsunanim je pa szproszila neprecenjeno mi-liscso mirno, vbozso volo vdáno nosziti vsze britkoszti. Zato nasz tüdi szveti Ocsevje navdüsüjeje zvüpanjom na Marijo.

I szv. cérkev je ne niha szame pozdrávlati szpresz-ladkimi recsmi: „*vüpanje nase*“, ona szamo njoj dávo escse szlávno imé: „*mati szvetoga vüpanja*“
Isztina je, ka nasz Marija vszigidár ne poszlüne. Zakaj pa ne? Ar je to za nasz bolse.

Ve tüdi dobra mati ne dovoli vsze lüblenomi deteti, ona je rajsi niha da joesse, kak pa da bi njemi dovolila kaj taksega, ka bi njami skodilo. Tüdi Marija tak dela znami; ona poszlüne nase zsele, kda szo nam na haszek, csi bi nam pa skodilo tiszto, za kaj jo proszimo nasz pa nihá jokati.

Obrnimo sze knjoj vu vszakoj potrebesini i csi nasz ne poszlüne, nemrmrajmo i ne miszlimo, ka ne mára za nász, csi ti ona od Boga neszproszi tiszto milosceso za stero jo proszis; ti bo gotovo szproszila drüge milocesse, tvojoj düsi hoszuovitese, ti bo szproszila vdanoszt vbozso volo, ka ti bo olehsalo tvoje krizse, ka de sze ti tak vidlo da jih nebi meo, i pri tom bos pa meo escse zaszlüzsenje pri Bogi, stero nebi meo csi bi ti ona krizse vzela.

Ne obrüdimo v molitvi, csi ravno zse dugo proszimo za kakso milosceso. Molimo pred Marijov joesécs, szdihávanjom; da csi rávno sze nam vidi trdo njeno szrce, mi itak vnjo zavüpajmo, sztálno od nje csákajmo, za koj jo proszimo, i bodimo prepričsani, ka bomo od tak dobre matere dobili, ka zselm), ár je escse nikdar ne bilo csüti, ka bi Marijo s to z vüpanjom proszo pomocs i nebi zadobo.

S. mladénc.

Iz luterana Marijino dete.

Petnajsztoga toga meszeca je rávno edno leto, ka sze je Dr. Bickell Augusztin, eden med temi prvimi i najimenitnesimi katolicsanszkimi vucsenjáki iz etoga szveta vu vekivecsnoszt odszelo.

Vu njegovom zsvljenji veszelo nájdemo gori, ka szo právi vucsenjáki verni bogácseszitelje i obdrügim, ka je verszka pravica, stera vcsi, ka je Bl. Devica Marija brezi zacsétnoga greha poprijéta, tak sztára, kak szv. maticerkev, to je od g. Bogá nazvescsena pravica.

Narodo sze je l. 1838-ga v Kaszel meszti na Nems-kom od luteranszkih sztarisov. Po gimnazialszkih solah sze je na bogoszlovja (od Bogá, vere) vesenje dao i nájráj sze je vcsio izhodne jezike (arabszkoga, zsidovszkoga, szirszkoga itd.)

Tak veliko pamet njemi je G. Bog podelo, ka je 26 jezikov popolnoma znao i tak bisztre gláve je bio, ka, kak eden njegov prijátel pise, zadoszta njemi je bilo ednok kaj precszeli, zse je tiszto popolnoma znao.

Za volo velike modroszti szo ga z ednoga vszevucselisesa v drügo pozvali, naj vcsi tam izhodne jezike. Tak je bio profeszor v Marburgi, Innsbrucki i na szlednje v Besci.

Da je rad csiteo po izhodnih jezikh piszane knige, prebirao je tüdi tiszte, stera szo sztarinyszki katolicsanszki ocsáki piszali. Ne sze je mogeo sz lepimi recsmi tih piszátelov prehváliti, viziko je stimo katolicsanszko vero i vszikhár posteno odnjé govorio. To je tüdi szpoznao, ka katolicsanszka maticérkev zdaj ne vcsi drügo, kak nikda, ár szv. ocsáki to pisejo, ka dnesz dén katolicsanszki dühovniki predgajo. Te pa li tá vera more ta práva biti szí je miszlo. Vednom je esese szamo dvojio. Jeli nájde to tüdi pri szvéti ocsákah, ka je Bl. Dev. Marija brezi greha poprijéta.

Gorvdári zato knigo szv. Efrema, ki je v 373-leti po Jezusovom narodnjenji vmro i tam najde té recsi „*Mati bozsa, moja nájszvetesa Goszpa... je celo csiszta i brezi vszega zamázka.*“

Ne je vecs dvojio, szpoznao je ka sze je katolicsanszka vera ne szpremenila, ka je vszikhár tiszta osztála, stero je Krisztus vcsio, szpovedao sze te, Marijino dete je posztao i kak táksi je vmro l. 1906. januara 15-ga.

M.

Návuk za meszec január.

Nedela po treh králih drüga, den najszvetejsoga imena Jezusovoga.

Ivervali szo v njem vucseniki njegovi“ (Ján. II. 11.) právi denésnji evangelium. Csüdo szo vidili, vodo je na vino obrno i záto szo vervali vunjem, ka je Bog, ka je mogocsi vsze vesiniti, pa itak zagresijo, kda szküsávanje na njé pride, escse eden sze pogübi. Zrok je to, ka szo ne zvali tisztoza na pomocs, ki je mogocsen bio hüde dühe z lüdih zganjati. Mocs njegovoga szvetoga imena szo ne poznali, ne je na pomocs zváli po opominanji „*Molite, da vu szküsávanje ne szpádnete*“.

Lehko mi tüdi ne poznanamo moci Jezusovoga imena? Ne. Ne bi teliko gresili, cse bi je zuali, kak velikoga postenja vredno i kak mocsno je! Jezus löbléni pomágaj nam, ka szi na krátci to premiszlimo.

Postenja vredno je to imé, ár je od Bogá Bogi dáno. „*Kda bi sze szpunilo oszem dnévov, kabi sze obrezalo to dete, zváno je imé njegovo Jezus, kak je zváno od angela prle, nego je vu utrobo poprijeto*“ sze eslé vu evangeliumi szv. Lukácsa. „*Zvála bos ime njegovo Jezus*“ pravo je od Bogá poszlani angel Gabriel Devici Mariji. Szam G. Bog da to imé szvojemi Szini. I da ne ga recsi, stera bi szvetejsa bila, kak Bog ino bi véksega postenjá vredna bila kak Bog, záto najszvetejsa inájvéksega postenja vredna je eta recs: *Jezus*, ár naznani szamoga Bogá. Postenja vredno je to imé, ár je nasega Odküpitela imé. Nikdár sze niscse ne bi zvelicsao, cse Jezusa na szvet ne bi bilo. Pa itak, ka je plácsa njegova za odküplenje? Prekunejo ga. Szlahsna szlepoto gresnih lüdih, ka bodete na dén szoda njemi odgovárjali, kda vasz pitao bo: zakaj szi me blázno?

Ne zsáliti, moliti szmo duzsni Jezusa, kak nasz opomina szv. Pavel Apostol vu pizsmi k Philipesánom „*Naj sze pred Jezusovim imenom vszako koleno nanizi: ti nebeszkih, zemelszkih i podzemelszkih*“.

Postüjmo najszvetese ime Jezusovo, nikdár je z grehsnim nakanenjain ne imenüjmo. Escse pri esüdivanji, kda kaj ováramo, neszmemo té návade biti, kabi zrekli: Jezus, ár bi te zse zaman to najszvetese ime gorivzeli.

Postŭjmo to imé, doszta dajmo na njé, zato je pa v vszeh nevolah i tezsávah na pomocs zazávajmo z jezikom i vmiszli. Jezus pomágaj mi to naj bo nasa prosnja doszta i dosztakrát. Jeli kak milo proszimo i kricsimo za pomocs, kda sze nam hizsa vuzsiga. Pa csi zgori, ne preide celi szvet. Kda nasz pa vrág na prijansztvo, necsisztocso, pszŭvanje ali steri koli drŭgi greh napeláva i nam pekel vuzsiga, kam pridemo, cse v szmrten greh privolimo, te pa mirovno glédamo to. Oh dŭse dráge te kricsimo, proszimo : Jezus pomágaj mi, da cse v szmrten greh privolimo, vecs zgŭbimo, kak celi szvet, ár Jezusa i nébo zgŭbimo.

Jezus pomágaj mi, to naj bo nasa pobožsna i gorécsa molitev vu boji dŭsevnom, gotovo je, ka ne brezi haszka, ár je Jezusovo imé mocsno.

Kda je 72 Jezusovih vucsenikov k njemi nazájpriso po predganji z veszéljom szo pravili „*Goszpodne escse vrazjé nasz bogajo vu tvojem imeni*“ (Luk. X. 17.) Vidite kak mocsno je to ime. Vrazjé sze moro ognoti, kda Jezus pride knam. Zovimo je zato li pobožsno napomocs.

Szveti Peter i János ednoga plantavca zvracsita pri vratah jeruzalemszke církvii vu Jezusovom imeni, kak nam kniga „Djánje apostolov“ nazuani. Cse telo zdravo gráta po tom iméni, o keliko bole dŭsa, za stere volo je to ime rávno z nebész na zemlo dano, zovimo je zato li pobožsno na pomocs.

Vcsimo sze od szv. Pavla apostola, ki 236 krát ime-nŭje pobožsno to néjszvetejse ime vu szvojih pismah. O. Míkon Jánosa jezik je po szmrći za 30 let escse ne szprhno. ár je v zsítki jáko rad pobožsno imenŭvao Jezusovo imé. V 13-toj szlotini velika kŭga te mine, kda po pobŭdjávanji szvéto zsvocsega vicenzanszkoga Jánosa dominikanca sze lŭdsztvo privádi k nájlepsemi poklánjanji: Hvalen bodi Jezus Krisztus! Na vsze veke. Amen. Po teh szledáh hodimo i zovimo radi pobožsno na pomocs Jezusovo imé!

(kj.).

Devojka.

Mariji sze zrocsim,
Njena scsem bit';
Z mojav neduzsnosztjov
Ne de szvet szit.

Vencsek na glávi bom
Noszila vszel';
Jezusa z szrcá ne
Bo mi vrág vzel.

Sz vencom bom szpávala
V grobi lepo;
V nébi pa sz csisztimi
Drüstvo mo bo.

Szrcsen.

Iz zgodovine szv. matercerkve.*)

a volo onih, ki szo novi narocsnicje nasega liszta vam zselem na kratci ponoviti, ka szmo lani eti iz zgodovine szv. matercerkve csteli.

Nejprle szmo sze zpoznali na kratci z zemlepszom ino drzsanjami zemle, ka sze lezsi porazmimo, kda de eti gues od razlicsnih drzsanj szveta. Te szmo precteli zsvilenje, delovanje ino szmrt apostolov i prvih rimszi papov (szv. Peter, Linus, Anaklet, Klement) vu prvom sztoletji rojsztva Krisztusovoga. Vidili szmo grozovitno szpunjenje szodbe bozse ober zsidovszkoga naroda z porüsenjom Jeruzalema ino szmo szti tüdi precteli preganjanja csetvera velka, vu sterih szo rimszkopoganzski caszarje steli vu zacsetki vcsaszzi szv. vero unicsiti.

) Vu zacsetki szam pozabo popiszati odkod vzemem to dogodbo. Moje vretine szo ete : „Kirchengeschichte“ Di Werrnam Rolfus, „Gesch. d. hl. kath. Kirche“ Fr. S. Beutter, „Universalgesch. d. chr. Kirche“ Dr. I. Alzog, „A zsidóháborúról“ Flavius-Pázmány, Zgodovine sz. k. cerkve dr. Iv. krizanic, „Obena zgodovina“ Josip Stare.

To strlo med temi preganjanjami je trpelo od leta 161-ga da do 180-ga po poganszkom caszari rimszkom Markus Aureliusi. Ete caszar je leta 180-ga okoli denesn-
njega Beca vmro ino za njim je caszarsztvo njegov szin Kommodus prekvzeo, ki je vladao od leta 180-ga do leta 192-ga po rojsztvi Krisztusovom, ki je za szvojo persono bozsen cslovek bio, nego novih zapovedih je proti krsztusenikom ne vödavo. Zato je na nje gledocs z veksega mir bio, nego njegovi podvrzsenci szo zato vno-goga zpomorili posebno vu Afriki, kde szo vmorili med vnogimi szv. Sperata, Nartzalla, Donato, Sekundo, Cittina i Hestio. Vu Rimi szv. Apolloniusa i Juliusa, steriva szta bila kotrige velkoga drzsavnoga tanacsa, tak zvanoga szenatusa, steri je z szamih prednjih plemenitasov bio nabrani. Z toga znova zpoznamo, ka szo ne szamo sziro-macje i nevucseni, nego bogatci i modri tüdi radi naszledüvali pravico, kda szo jo spoznali, pa szo bili tüdi pripravni szvojo kerv prelejata za Krisztusa, ar szo pravico szamo nevucsenoszt ali pokvarjenoszt szrca ne stele csüti te kak tüdi denesnji den.

— Peto velko preganjanje szv. materecerkve.

Po szmrtili Kommodus caszara, steroga szo njegovi sztrazsarje vmorili, je od caszarszke sztrazse Pertina zeb-rani od ete iszte sztrazse, nego njega szo zse za dva meszeca tüdi zapravili, ar je jako oszter bio proti njim; na to je ta caszarszka vojszka sla pa je caszarszko esaszt vözlitterala pa szej je najseo eden, ki je za njo edno vrednocso okoli 300 rajnskov dao. Iz toga zpoznamo, kak je to lüdsztvo te zse pokvarjeno bilo pa zakaj szej je med temi pravica tak zsmetno sirila. Nego ta trgovina z caszarszkov esasztjov je zse ovim drüгим vojszkam, stere szo vüne po mejidrzsanjah bile, li prevecs bila tak, ka szo vojacje, steri szo szej okoli Dunaja vojüvali, szvojega vojvodo Septimius Severusa za caszara posztavili ino to v Rim naznanje dali. Na to je najvisisi drzsavni tanacs tüdi toga zpoznao za caszara, ovoga pa — po imeni Didius Julianusa, ki je esaszt küpo, — szo na szmrt obszodili.

Kda je Septimius Severus pobio dva drügiva, steriva szta tüdi caszara stela biti, je prek vzeo drzsanje ino je vladao od leta 191-ga do 211-ga po r. Kr.

Vu szvojaj najvisisoj caszti i zmozsoszti vidivsi, ka krsztsenicje nescsejo njegove sztebre i kepe za boge casz-titi ino njim darüvati, je grozovitno preganjanje zacno proti krsztsenikom.

Na priliko, ka sze szpomenimo, v Lyon meszti na denesnjem francuszkom je namesztnik caszarszki z szv. Irenäus püspekot okoli 19 jezero mozsov z zsenami i z decov dao vu kratkom vremeni zpomoriti za volo njihove vere tak, ka je krv njihova po vulicaj meszta raznotekla. Vu Afriki szv. Felicitas i Perpetna, szv. Potaniäna, Marcella pa Basilides szo tiszti, sterih trpljenje zapiszano mamu iz toga casza. Zvüv teh szv. Saturninus, Satorus, Fecundulus, Revocatus, pa jezero i jezero drügih po vszeh krajaj toga velkoga drzsanja, sterih imena szo szamo pri Bogi poznana, kde zdaj za szvoja trpljenja vekivecsno veszelje vzsivajo.

— Rimszki papi vu drügom sztoletji.

Rimszke pape prvoga sztoletja szmo spoznali lani, sterih imena szam vise imenüvao. Zadnji je bio szv. Klement. Za njim je prek vzeo ravnanje szv. materecerkve szv. Evaristas, ki je ravnao z njov od leta 97-ga po r. Kr. do nepoznanoga casza. Nevemo izszinszko povedati kda je vmro, edno je gvüsno, ka je z manterniskov szmrtjov dokoncsao szvoj zsitek za casza Trajan caszara. On je bio, ki je osztro prepovedao szv. hizsni zakou brezi dühovnika szklenoti. — Za njim je bio szv. Alexander, ki je zapovedao naj dühovnicje pri szv. mesi k vini malo vode vlijejo na szponim szrcsne rane Krisztusove, z stere je krv i voda tekla vö i na znamenje jedinoszti krsztsenikov z Krisztusom; ár vino Krisztusa, voda pa lüdsztvo znamevüva. On je tüdi zapovedao, naj blagoszlovljena voda sztalno bode vu vszakoju cerkvi, ka vszaki krsztsenik lezsi do nje pride. Rimszkih plemenitasov veksi tao je on pripelao vu pravo vero, ar je on szam rimlanec bio ino z njimi zpoznani. Pokopani je vu cerkvi szv. Sabine v Rimi; manternistvo je trpo okoli 114—116 let po r. Kr. — Od njegovoga naszlednika, I. Sixtus papo szamo telko znamo, ka je tüdi kak mantrnik dokoncsao szvoj zsitek. Ravnao je szv. materecerkev eno deszet let. — Njegov naszlednik je bio szv. Telesphorus, ki je tüdi deszet let (125—137) bio na szvetoga Petra sztolci. On je

dao zapoved, ka stirideszet dnevni poszt vszaki krsztse-
nik duzszen obderzsati, kak to sztarinszka navada szvedo-
csila. — Za njim je bio szv. Hyginus eno dve leti, tüdi
manternik, za tem pa I. Pius szkoro petnajszet let. Za
njegovoga vladanja sze je zgodilo tiszto, ka szam prle
popiszao zse vu zsvljenji szv. Polykarpa, da je tam hodo
v Rimi tüdi Marcion, vucsiteo edne krive vere zato, ar
szo toga, kda je krivo vero glasziti zacsno, szoszedni püs-
pecje vöizobcsili z szvete materecerkve; on je pa zdaj sze
priseo apelerat.

To je tüdi novo znamenje, ka je te szv. Petra nasz-
lednik, rimszki püspek zpoznani bio za glavo szv. mate-
reckerkve.

Po manterniskoj szmrüti Piusa I-ga je eno deszet let
(155—166) szv. Anicet bio papa, z kem je szv. Poly-
karp tanacs meo za volo vüzma. kak szmo zse csteli. —
Po Anicetovoj manterniskoj szmrüti je vladao szv. mater-
cerkev szv. Soter do leta 174-ga, ki je prepovedao, ka
bi vu cerkvi pobozsne, Bogi oblüblene device dvorile pri
szv. mesi, kak je to vu misternoj cerkvi za csasza pre-
ganjanja vu navado prislo, kde ne bilo mozskov za dvor-
bo. — Po Soteri, ki je tüdi kak manternik vmro je
szv. Eleutherius posztavljeni za papo ino je vodo szv.
matercerkev do leta 189-ga. K njemi je poszlao Lucius,
britszki krao z denesnjava anglezskoga poszlanika ino ga
je proszo dühovnike. Znamenje je to, kak sze je zse te
csasz pravica Krisztusova dalecs razsirila.

Zadjen je bio vu drügom sztolelji szv. Viktor papa,
ki je od tela 189-ga do 199-ga ravnao cerkev bozso. On
je drzsao v Rimi edno szpraviscse, vu sterom szo krive
vere onoga hipa nasztanjene zavrgli ino katolicsanszke
psavice proti njim na szvetlo dali, kak szo je podedovali
od apostolov i szvojih ocsakov. Od teh krivovercov de
escse szledkar gucs vu etom lizli, nego zdaj zse sze opo-
minamo, kak je szv. maticerker vszikdar csuvala pravo,
od Krisztusa prekvzeto, vero. *Bassa Ivan.*

Junák.

Zasztava je zse razvita,
Zsnjov vu bojno idem jaz.
Niscse mene naj ne pita:
Zakaj ides? Ve sziz z nasz?

Ve szem z vase krvi, tela,
Ali pamet, szrce mam;
Pamet me pa sz szrcom pela
K Jezusi na csiszto sztran.

Za radoszt telovno, hipno
Ne sze vredno pogübit,
A za zmágo je pa vredno
K Jezusi v nebésza prit?

Szrcsen.

Remuzat Ana Magdalena.

Leta 1891-ga sze je zacsela ona cerkvena právda, stera bi mela dokoncsati, jeli je vredna Remuzat Ana Magdalena, ka sze med blázsene szpise. Dobro moremo razmeti, ka je ne vszaki szvéti, koga szvet za taksega, ali ki szam szebé za taksega má. Velika, duga právda prle tecsé v Rimi pred szv. ocsom, v sterój sze ocsiveszno more dokázati, ka je doticsna persona zvünródne jákoszti, viszoko pobožnoszt mela, ka je szam g. Bog to dokázao sz isztinszkimi csüdami. Ki je tak zsivo i je g. Bog ponjem dve csüdi vcsino, sze med blázsene szpise, po kom je pa tri, sze k szvécom pristé. Stero szo práve csüde, szv. mati cérkev, namesztnica Jezusa Krisztusa má jedino pravico oszoditi.

Eden vucseni luterán sze je potom povrno, kda je vido kak osztro szodi szv. maticérkev, kak pravicsno iscse práve zroke pri pripesüvanje k szvécom.

Imenüvana persona je bila nüna vu rédi od obiszkovánja Dev. Marije zvánom i nájvéksi zaszlüzsek sziz je

sztem szprávilla, ka je Jezusovoga Szrca eseszt obilno razsirjávala.

Vi lübléni esteveci tüdi gorite za razsirjávanje eseszt toga drágoga Szrca, vüpam sze záto, ka vam veszélje szprávim, cse njéno zsvljenje na krátci popisem vu liszti Marjinom.

Gorécsa esasztitelica Szrca Jezusovoga Remuzat Ana

Jezus pokázse szvoje szv. szrce bl. Margeti Ai.

Magdalena sze je v Marseille primorszkom meszti na Francozkom narodila od pobožsnih i imenitih sztarisov.

Imajitelov gráda „de la Glacière“ Remuzat Hiacinta i Constans Ane, kakti Magdaleninih sztarisov pobožsnošt je vu celoj okroglini znána bila. Da szo jihva vszi viziko esasztili i postüvali, lehko szizmiszlimo, ka szo esüdécs i radovedno glédali vszi na ono esüdno ne zemelszko szvetloszt, stera je leta 1696-ga nov. 29-ga de la Glacière grád obszijala, i escse izháhajocsega szunca tráke vu moci obládala.

Pohitroma szo odgovor dobili, ka pomeni tá zvünrédi na szvetloszt: dete je v grádi na szvet prislo, stero veliko nikda bo, ár je g. Bog zse pri narodjenji sz szvetlosztjov obdája.

(Dale.)

Klekl Jozsef.

Oroszje proti nevernoszti.

Ednok je eden vert enoga *oszla* meo. Vszaki zna, ka je potrpliva, sz malim zadovolna sztvar. Eden den sze je prej nikaj zmiszlo te oszel, i pobegno z domi. Najso je oroszlanovo kozso, gor sze jo obleko, pa tak po veszi hodo pa sze dro. Deca szo öryjali, zsenzške pa v gübe kapale od sztraha. Na ednok pa pride sz botom *goszpod*, oroszlanovo kozso dol potegne, dobro ga namlati, pa za vüja domo odzsené.

Znate, ka ta firlica pomeni? *Nevernoszt* sze razpresztira po szveti, znajdejo sze modriasi, steri miszlijo, ka szo drügi vszi na temen szpokapali, oni pa szo sz *velkov szlicov* pozsirali csednoszt. Pri kupicah csüjejo kaj gucsati, pa sze sz tisztim modrijo, sto pa nerazmi, tiszti szí bojazljivo miszli: to je prej cseden cslovek. Ali ki pozna, kak prazni szo taksi gucsi, on hitro doli potegne sz taksih modrijasov oroszlanovo kozso, pa te vszaki vidi — ka je zse po glaszi szpoznao -- ka je pod kozsov. Szamo dve-tri csednivi recsih trbej, to je zse zadoszta velki bot za pobiti nevernoszt.

Poszlühsajmo nistere takse neverne gucse:

I.

Vsze to, ka zsive ino sze gible, je szamo od szebe nasztanolo, ar csi bi od Boga bilo, te bi Bog li meo znam niksi jus lüdem zapovedavati, lüdje bi pa te duzsni bili deszeterere zapovedi obderzsavati. Zdrügov recsjov: taji Boga, nebo i pekeo poszebnó, ar sze boji kastige bozse, stero szí je jezerokrat zaszlüzso.

Glaszovitni zvezdo *szlovec* P. Athanasius Kircher je meo v Rimi ednoga prijatla, ki je vucseni cslovek bio, nego Boga vervati je ne steo, nego tak gucsao, kak ravno pisemo.

Ednok pride te prijateo k tomi patri pa ovara pri njem edno lepo kruglo na steroy je podnebjje bilo z zvezdami namalano. Ta krugla (globus) sze njemi je tak dopadnola, ka je vcsaszi opitao patra:

»Kde szte vzeli to lepo kruglo?«

»Ta je zcsiszta szama od szebe nasztanola« — odgovi njemi te pater.

»Ka to gucsite, mi nescsete ovadati, sto je ete globus delao?«

»Ve vam pravim, ka je szama od szebe gratala. Mi mamoo naime edno velko pivnico vu etoj sztaroy zidini pa v njoj vsze szmeti lezsijo med sterimi je tüdi zselezo, drva pa paper. Pa tü zse po tom vecs szto let pise veter pa drüge naturne mocszi delajo szvoje probe znan, dokecs sze njim je ne poszrecsilo, pa szo eto kruglo napravile.«

»Vi sze norcsüjete, pater, ar je to ne mococse, ka vi tü gucsite.«

»Ne je mococse, ka bi eta krugla od szebe nasztanola? To vi meni nescsete vervati, nego to bi radi vervali, ka je celi szvet, z szuncom, meszecom i zvezdami od szebe gratao rezi Boga?« je odgovoro na to te redovnik nevernomi vucsenjaki, ki je oszramotjeni mogeo zpoznati, ka redovnik isztino ma i zaman je tajiti Boga, on zato li zshivé pa kralüje — bosc je njega vervati ino bogati pa sziztem njegovo veszelje zaszlüzsiti.

II.

„*Pobozsnoszt je szamo za sztare babe*“, pravijo ti modri najvecskrat te, kda szo pijani. Ve prej cseden cslovek brezi popa tüdi zna, kak sze ma drzsati! Jaz szam zse dosztakrat csüo takse gucse pa szam zdaj v edni nemskih novinaj naiseo odgovor na to. Te novine szo naime 300 glaszovütnih i vucsenih mozsov opitale, jeli sziz oni tüdi tak premislavajo od vere i pobozsnosztiz. Na to pitanje jih je 38 ne dalo odgovora, 5 sze jih je naislo, ki szo proti pobozsnosztiz piszali nazaj, 20 sze jih je naislo, kim jc vsze edno, ka sto vörje i kak, ovih drügh 238 je pa ne szamovadlülvalo szvojo zshivovo vero, nego tüdi sze za krsztsenika imenüvali, steri z vszov mocsjov iscse pravico ino poleg nje zshiveti scse. To tisztim veszniczkim modriasom, ki miszlijo, ka szo njim glave zse vise nebe zraszle.

III.

„Vsze edno je, ka sto verje, naj szamo posteni cslovek bo.“
 To je pa znam li prava isztina? Csi bi taksemi, ki to gucsi blato pa kamen dao jeszti, bi znam telko li povedao, ka to nancs peszji zsalodec ne szküha, ne ka bi njegov. Pa csi bi ti taksega z szamini lazsmi krmo bi ti on hitro pot pokazao. Pa miszlim, bi sze kiszilo drzso, csi bi tele odo, pa bi ti meszar z olovnimi penezami placso. Ka pa csi de ti hlapec tak gucso: to vsze edno, kajstécs delam, kak sze mi vidi, szamo naj szam posteni, — bos njemi davao placso? Nego to nemak li gucsi, ka Bogi vsze edno lazs, ali pravica, naj szamo posteni bo sto, ne? Pravica je szamo edna pa csi je zse csloveki ne vsze edno, jeli sto pravico verje i dela, ali lazs, tem menje je vszedno to vekivecsnoj Pravici, Bogi. Niksi Kudenhov grof je ne dugo edno knigo vödao, vu steroj tak pise, ka je tak zvana luteranszka vera bogsa, kak katolicsanszka zato, ar na dolnjem vogrszkom luteranje vecs zsjfe ponücajo, kak katolicsanje. Kda do zse taksa znamenja narodom pravico szvedocsila, te mo zse jako szlabo sztali na vero gledocs — ar mi to pitamo ka Krisztus vcsi, vecs zsjfe pa tisztim nihamo, ki szo bole zamazani. (bi.)

**Zsivljenje i vcsenjé nasega Goszpodna Jezusa
 Krisztusa.**

1.

Goszpod obecsa narodjenjé szv. Ivana Krsztitela.

u vremeni Herodesa, kralá Judee, je zsivo eden Zakariás imenüvani pop, koga zsená sze za Elizabetho zvála. Obadvá szta pravicsniva bilá pred Bogom i njegove zapovedi verno zdrzsávala. Zse szta obadvá sztarovitnesiva bilá, ali decé szta ne mela. Za toga volo szta sze vnogo zsalosztila i nepresztanoma sze molila Bogi, naj bi njidva z ednim szinom obdarüvao. Dober Bog je poszlühno njidva prosnjo i to je tüdi na zuánje dao Zakariási po ednom angeli, komi

je eta pravo angel : ne boj sze Zakariás ! ár je poszlühnje-
na tvoja prosnja. Elizabeth zsená tvoja ti sziná porodi ino
imé njegovo bodes zvao : Ivan. Ti szam bos velko veszeljé
i radoszt meo vu njem, drügi do sze tüdi veszelili njego-
vomi rojsztvi, ár velki bode on pred Goszpodnom, z Dü-
hom szv. sze napuni zse vu utrobi szvoje materé ino z
Izraelszkih szinov vnoge povrné k Bogi i Goszpodu nji-
hovomi.

Od toga deteta guesi szv. János evangelista, kda pise :
„Bio je cslovek poszlani od Bogá, komi je imé bilo Ivan.
Ete je priseco na szvedocsánsztvo, ka bi szvedocso od
szvetloszti, da bi vszi vervali po ujem.“ Záto je pa bio
poszláni Ivan, naj bi zselno obecsakanoga Messiása pot
priprávlao ino lüsztvó nadigno, ka bi Messiása goriprijéli.

2.

Bozse nazvescsávanje k Mariji.

Na sészli meszec po tom ka je Bog sziná obecsao
Zakariási, je Gábriel arkangel vu Galileánszki Názaret k
ednoj devici bio poszláni ; njéno imé je Marija ino je bila
zarocsena Jozsefi z Dávidovoga pokolenja.

Vrelo je molila pobožsna deklicska, gda je k njoj
notrisztupo angel ino njoj pravo : *Zdrava bodi miloszti
puna, Goszpod je z tobom, blázsená szí ti med zsenámi.*

Na té recsi sze je presztráhsila Marija ino je zvedá-
vala, kakse bi bilo to pozdravljenje.

Ali angel je njo obatrívao govorécsi : Ne boj sze
Maria, ár szí miloscsó najsla pri Bogi. Ovo vu utrobi po-
primles i sziná porodis i zvála bos imé njegovo Jezus.
Velki bode on ino de sze Szin Visesnjenja zvao, njemi
dá Bog sztolec Dávida, ocsé njegovoga i kralüvao bode
vu hizsi Jákovovoj i njegovomi kralesztvi ne bode konca.

Marija sze je na to vsze bole presztráhsila ino je
szpitávala od angela : Kakda bode to ár mozsá ne poz-
nam ? Etak bode sze to godilo, odgovárja nadale angel.
Düh szv. pride na tébe i mocs Visesnjenja obszénca tebé,
záto i Szvétí, ki sze narodí od tébe, de sze zvao Szin
bozsi.

I naj bi te zagvüsao od pravice onoga, ka szam ti
pravo, ovo nazvesztim tebi, ka je Elizabetha, tvoja rod-

bina, tūdi vu szlarosztí poprijéla ino zse je vu sésztom meszeci noszécsa ona, stera je nerodna bila, ár je pri Bogi vsze mogocsno. Po tom je Maria z velkov poniznosztjov odgovorila: „Ovo szlūzsbenica Goszpodnova, naj mi bode poleg recsi tvoje.“ Angel je pa po tom premino.

3.

Marijino pohájanje pri Elizabethi.

Kak je angel odhájao, Marija sze je vcsaszi na pot szprávlala i pascsila sze je po po brezsntatih drzsávah, naj bi Elizabetho pohodila. Ne záto, ka bi zvedávala pravico onoga, ka je angel gucsao od Elizabethé; ona je popolnoma zdaj zse vervala angelszkoi recsi; szrcé njéno je vrelo od veszeljá za volo onih csūdnh del, stera bodo sze godila; to szvojo radoszt je stela nazvesztiti szvojemi sztáromi rodi, ka je od Bogá za mater Szina njegovoga odebrána.

Elizabetha je z veszeljom goriprijéla Marijo i gda sze je na Marijin naklon genolo dete vu njénej utrobi po nadehnenji Dūhá szv. je etak pozdrávlala Marijo: „*Blázsená szí tí med zsenámi i blázseni je szád tela tvojega.* I odked je meni to, ka mati Goszpada mojega prihája k meni? Blázsená szí tí, stera szí vervala, ár sze szpunijo vsza, stera szo tebi povedana.“ Po tom je Marija tūdi zvisávala Bogá, ki je z njov tak velka dela vcsino ino zapela je ono lepo peszen, stero Maticérkev pri vcsernicah vszacidén ponávla: Zvisávaj dūsa moja Goszpada. I veszeli sze dūh moj vu Bogi Zvelicsiteli mojemi.

4.

Szv. Jozsef, hranitel Jezusov.

Tri meszece sze Marija zdrzsávala pri hrami Elizabethé i potom sze je nazáj povrnola vu Názraret.

Zsivo je pa vu Názareti eden Jozsef imenūváni teszács; szíromaski, ali bogábojecsi mozs, ki sze je po angelszkom opominanji z Marijov zarocso, naj bi mela Marija branitela, Jezus szkrb noszécsega hranitela. Jozsef pa Marija szta szvéto i csiszto zsvela, kak angelje vu nebászah.

5.

Jezusa narodjenjé.

Augusztus caszar je vödao zapoved, naj bi sze vküpopiszala cela drzsáva, zapovedao je tekáj, naj sze vszaki podlozsnik njegove drzsáve tam dá goriszpizati, z steroga várasa na pokolenje gledocs szhája. Jozsef sze tüdi na pot szpravo z Marijov ino so je vu Judeo, vu Dávidov váras, steri sze zové Bethlehem, ár je on tüdi z Dávidove hizse i z njegovoga pokolenja szhája. Vecsér je zse bio, gda szo tá prisli i gda szo za volo vnozsina lüsztvá ne dobili meszta zvün várasa vu edno stalico szta sze po-tégnola.

Te je prislo vremen, ka bi sze Marija odszlobodila z szvojega szladkoga bremena ; vu tihoj noci je porodila szvojega jedinoga, sziná, koga je vu plenice povila, vu jaszlice polozsila. Kakse veszeljé je moglo napuniti Marijino szrcé vidivsa bozsánszko detece, stero je ne drügi, kak obecsani Odküpitel, veslovecseni Szin bozsi, Jezus Krisztus.

6.

Pasztérje pri Jezusi.

Vu onoj noci, gda je Maria na szvet prineszla Sziná szvojega, szo pasztérje verosztüvali vu betlehemszkoj krajini okoli szvoje csrede.

Nájednok sze njim je angel szkázao vu velkoj szvetloszti, koga vidivsi szo sze presztrabsili.

Ali angel je njé batrivao govorécsi: Ne bojte sze, velko veszeljé vam naznánim, stero bode vszemi lüsztvi, ár sze vam dnesz narodo Zvelicsitel, ki je Goszpon Jezus Krisztus vu Dávidovom várasi. Znaménje vam dam tüdi: Nájdete edno málo détece, vu plenice povito, vu jaszlice polozseno, on je to, klecsés ga molte. Po tom je vnozsina nebeszkih seregov prisla k angeli i zvisávajocsi szo szpevali: „Dika Bogi na vizini, mir na zemli lüsztvi dobrovolnomi . . .“ Zdaj szo angelje nazájodhájali vu nebésza, pasztérje szo pa edendrügoga nagucsávali: Hodmo vu Betlehem i poglednimo, ka nam je nazveszto Bog. Ne szo sze doszta müdili, popascili szo sze i najslí szo Marijo z Jozsefom i vu jaszlah szpávajocse málo detece.

Vidivsi eta pripovedávali szo ona stera szo csüli od angela na veszeljé onim, ki szo njihovo recsi poszlüsali. Marija szi je pa vu szrci zdrzsávala té recsi i premislávala od njih. Po tom szo sze pasztérje nazájpovrnoli k szvojim csredam i zvisávali, hválili szo Bogá za vsza ona, ka szo csüli i vidili kak njim je to angel naprepovedao.

7.

Jezusa notrivkázanje vu cérkvi.

Gda je bozsánszko detece oszem dni sztaro bilo, te szo njemi dáli ime Jezus, kak je to angel pravo prvlé kak bi sze vu utrobi poprijelo.

Gda je pa po rojsztvi 40 dnévov minolo, te szta Jozsef pa Maria Jezusa neszla vu jeruzsálemszko cérkev. Zaprva záto, naj bi Marija hválo dála Bogi za vsze prijéte velke miloszti, ali tekáj escse i záto, naj bi Sziná szvojega Bogi notrivkázala, njemi gorialdüvala.

Vu tom vremeni je zsivo vu Jeruzsálemi eden Simeon imenüváni pravicsen i pobozen sztarec, ki je zselno csakao prisesztje obecsanoga Messiasa i meo je obecsano od Dühá szvétoga, ka ne merjé tecsász, dokécs nede vido Krisztusa Goszpodovoga. Dnesz je tüdi po bozsánszkom vodenji rávno te sztopo vu cérkev, gda je Maria Jezusa Bogi notrivkázala. Szeri sztarec je szpoznao vu tom deteti onoga, koga szo národje csakali, na szvoja narocsa vzeme njega i zvisávajocsi Bogá právi: Zdaj odpüscsávas szlugo tvojega Goszpodne poleg recsi tvoje vu miri, ár szo vidili ocsi moje Zvelicsitela, koga szi posztavo pred lice vszega lüszta, szvetloszt na preszvecsenjé poganom i na diko lüszta tvojega Izraela.

Tekáj i Ána, edna bogabojazna dovica, stere je szkoro nepresztanoma vu cérkvi molila ino sze posztila, je tüdi zvisávala bozsánszko detece i pripovedávala je to prigodbo vszem, ki szo csali odküplenje Izraela.

8.

Modri od szuncsenoga szhoda pri Jezusi.

Vu onoj krajini, gde szunce goriide, sze je edna nenávadno szvetla zvezda szkázala, stero vidivsi tam zsivocsi

modri od bozse miloszti preszvetlini szo sze napotili ka bi novorodjeno detece goripoiszkali; sli szo za zvezdov, stera je njé vu Jeruzsálem pripelala i tam je sztánola. Gda pa szo ne znali ono meszto, gde sze je Missiás narodo, k Herodes králi szo sze obrnoli, naj bi on njim dobro pot pokazao. Lagoji Herodes sze je na to szpitávanje presztraso i z njim vréd vesz Jeruzsálem. Kral je vküpszpravo popovszke vládnike ino pizmoznance szpitávajocsi od njih, gde sze more naroditi Krisztus? oni szo pa njemi odgovorili ka poleg proroka vu Juda Betlehemi.

Te je Herodes szkrivomá k szebi zazézvao potnike ino njim je povedao, naj bi vu Betlehemi iszkali detece, i csi njé nájdejo, te njemi naj nazvesztijo, ka de on tūdi so njé molit. Ali on szí je vsze naci miszlo, kak je gucsao, ár je ne moliti, nego vmoriti steo Jezusa.

Modri szo sze zdaj z Jeruzsálema vu Betlehem pascsili, zvezda njim je znova pot kázala, dokecs je ne sztánola tam, gde je bilo dete; notriidocsi pa najšli szo dete z máterjov Marijov i klecsés molili szo njé darüvajocsi njemi zlát, kadilo i mirrho. Po tom naklánjanji szo sze po angelszkom opominanji po drügoj poti nazájpvornoli vu szvoje drzsánje.

Po knigi Dr. Szabó Imrija nikdas njega nasega püspeka :

Szlepec Ivan.

Edna grozovitna obramba.

Vu ednoj szodisnici v Parisi sze je zgodila pred 2—3 letih eta dogodba.

Na sztolici obtozszenih szedi eden 18 let sztar mladenec po imeni Emil Sandot, ki znamenja pokvarjenoszti szrca na szvojem obrazi noszi.

Predszednik szoda ga etak nagovori: »Sandot, vi szte

Menier Rosino vmorili, ka bi od nje 2 franka (90 krajcarov) mogli vzeti. Csi bi vi znali, ka ona tak malo ma priszebi, te vi to li ne bi vcsinoli?«

Sandot: »Zakaj ne? Ka mi je pri babi szkrb bilo, csi malo vecs ali menje ma? Ka nikelko ma, to szam znao, jaz pa delam za kaksi stecs dobiecek.«

Predszednik: »Eta vasa pokvarjenoszt bi najbozsne-sega csloveka grozila. Szamo 18 let sztar, pa zse tak pun grehote. Sto vasz je vcsio tak grozovitno premislavati?«

Sandot: »Ka jaz to znam?«

Predszednik: Pa vi to vsze vadlujete, od koj szte eti obtozseni?«

Sandot: »Vadlövam ino sze szmejem vszemi tomi.«

Predszednik: »Esküdtje naj povejo vö szod nego prvle naj gucsi vas fiskalis, ki vasz je duzszen braniti.«

Na to gori sztane fiskalis toga neszrecsnoga mladenca i etak pregovori: Moja Goszpoda! Moje delo je jako lahko! Obtozsenecek je vsze vadlövao, braniti ga je vecs ne mogocse, nego zato szli dopüsztim par recsih povedati.

Csi eto szodiscse na odgovornoszt vzeme obtozsena, te jaz eto szodiscse vzemem na odgovornoszt za njega szod. Kaksi de ete szod? Zdaj escse to ne morem znati; szamo to edno znam, ka je vnogi v etoj domovini doszta vecs kriv, kak ete nas obtozsenecek. Ete krivicsne vam jaz scsem zdaj imenövati i to szte vi, moja goszpoda! Vi szami, ki szte eti vküpszpravleni vu imeni obsinsztva, stero obsinsztvo szebe za prisziljenoga drzsi grehote kastigati, sterih grehot je to obsinsztvo szamo zrok z szvojov neszkrblivosztjov ino z szvojov pokvarjenosztjov.

Jaz eti vidim pred szebov kep krizsanoga Boga; tü sztoji on vu toj hizsi, kde vi grehsnike obszodite.

Te je escse pri szodniscsaj bilo razpetje, liki z sol je bilo zse vövrzseno.

Liki zakaj nega njega tüdi vu solaj, vu sterih vi vasa deco date vcsiti? Zakaj je etomi neszrecsnomi csloveki razpetje zdaj obrvim pred ocsi prislo eti pri szodi? Doma ga je nikdar ne vido pa vu soli tüdi ne! Csi bi vi te po-

kazali rezpetoga Boga Sandoti, kda je escse vu solszki sztolica; szedo, te ga zdaj njemi eti ne bi potrebno bilo kazati, ar te ne bi priseo na to sztolico.

Sto je kda szveta tomi sziomaki pravo: »Je eden Bog pa je placsa i kastiga vu vekivecsnoszti! Sto je gda szveta z njim gucsao od nemertelnoszti düse, od postüvanja, stero je on blizsnjemi duzszen, od lübeznoszti do Boga? Sto ga je kda szveta vcsio na bozso zapoved: »Ne mori?« Vu vszój naszladnoszti je raszeo ete mladenec kak divja zverina vu püsztzsvi na szredi toga tak zvanoga izobrazsenoga szveta, steri szvet bi duzszen bio njega za postenoga csloveka odgojiti i steri je zdaj prisziljeni, njega kak ednoga zavrzsena, vözapreti iz szvoje szredine ino celo vmoriti. Ja. vasz moja goszpoda, vasz tozsim jaz, ar szte vi glaszovitni od vase izobrazsenoszti pa szte poleg toga li divji, ar sze vi za szodce nad jakoszjtjov cslovecsanszkov drzsite, a med lüdsztvom pa nevernoszt i pokvarjenoszti sirite ino sze zdaj csüdivate, ka vam lüdsztvo zdaj za te vas trüd z divjaznosztjov ino pregrehskami placsüje!

Obszodite zdaj toga csloveka! Toga jusa vam ne tajim. Nego jaz vasz tozsim. Sola brezi Boga je vase delo! Na tom csloveki vidite, kama cslovek pride brezi vere! Brezverne vase sole tozsim jaz ino vasa obcsinsztva, stera szo brezi Boga. To je moj jus pa tüdi moja duzsnoszt!«

Velka tihota je naszledüvala ete recsi, obtozsenec sze je pa naszmejao, ka szo zdaj szodci dobili szvoje.

Szodci szo malo odisli, za par minot szo precsteli szod, Sandot je na szmrt obszojeni.

Njegov fiskalis zdigne roko proti krizsi ino etak pravi: »Bog de ednok ete szodce tüdi szodo.«

Pa je isztino meo. Stero obcsinsztvo szamo kvari szvoje kotrige, de grozovitnoga szoda ednok tao melo.

(bi.)

Mocs Oltarszkoga Szvesztva.

Verni krsztsenik, ki zna, da je Jezus vu Oltarszkom szvesztvi kak zsivi Bog i cslovek nazoesi, sze ne bode csüdivao naszledüvajocsoj „dogodbi,“ stero „nam novine „Eucharistia“ pripovedavajo z etimi recsmi:

Drůzstvo nisterih missionarov je potůvalo proti Columbii (Jůzsna Amerika), stero je tekocsega leta januara 31-ga grozovitno dogodbo prezšivelo. Pred poldnevom je vůra 10 vůr i 20 minut kazala, kda szo naglo grmlavico i ropot zacsůli, kak szo sze z ladjev morszkov vu potok Telemi notri pelali. Zemla sze je genola. Gibanje eto je z blizsanjega brega slo ino tak mocsno bilo, ka szo sze veke na drevji vkůpvdarjale ino zpotrle. Kak szo vszi prezstrahseni eto gledali, sze szamo naednok breg potoka tůdi na 2--3 metre vise zdigno pa sze je te naglo pod vodo vtono. Voda je vůvdarila ino pomela vsza, stera je na bregi naisla; male kucsice zamorcov szo hitro zginole ino vkůpzpotrete plavala vu povodni. Lůdsztvo je iz vsze moci bezsalo na visisa meszta ino je na vesh glasz proszilo bozso pomocs. Pa vu toj velkoj neszrecsi sze je meszto Tumaco poleg potoka li resilo.

Kak hizse vizika voda sze je priblizsavala proti tomi meszti, vszi prebivalci szo vu dvojnosh spadjeni bezsali vů, kda plebanos onoga meszta z kaplanom vred bezsi vu hizso bozso po Oltarszko szvesztvo. Lůdsztvo za njim, za lůdsztvom pa morszke vodine. Na to plebanus pred vodo sztopi pa blagoszlov da na njo z Najszvetesim i glej, valovje sze sztavijo i sze nazaj obrnejo vu morje, lůdsztvo pa, kaksega koli vadlůvanja je sto bio, z processijov ide okoli ino hvali Boga za njegovo zmozsnosh koga hvalimo tůdi mi, ar je pred onim narodom z tem zlova potrdo szvojo pravico. Vodine szo odisle pa szo osztale za njimi vodine szkuz iz ocsi szpokornoga naroda na tisztom kraja, steri sze je na to csůdovitno dogodbo nazaj povrno k szvojemi Bogi i kak ondasnji plebanos pisejo, escse izda pokoro dela za szvoje grehe z gosztov szpovedjov ino z pobolsanjom szvojege zsitka. (bi.)

Drobizs. — Glászi.

Petnajsztoga toga meszeca je pelletnica poszvecsüvanja nasega mil. püspeka dr. István Vilhelmina. Molimo zanjih, naj njim Jezusovo Szrcé dá lübézen, sz. sterov bodo modro i njemi dopadljivo znali ravnati vsze ovce na njihovo szkrb zapüvane. Mi szlovenci moremo poszebno goréce zanjih moliti, ár njim mamó zahvaliti izdájo Szrca Jezusovoga kaleudara i Marijinoga lizsta.

V Trnji je novembra 11-ga vpreminocsem leti eden krizs blagoszlávlaui, steroga szo Szarjas Jozsef dáli gorposztaviti.

V Zsizskih je pa té dén katolicsanszka sola blagoszlovljena. Obe vesznice szte v Cserenszovszkoj fari.

Eden dén obá blagoszlova lepi pomen máta za fárnike. Brezi krizsa to je brezi Jezusa katolicsanszka sola niksega száda ne bo rodila, brezi katolicsanszke sole krizsa, to je nanjem vizécsega Jezusa niscse ne bode postüvao. Oboje vküpprikapcseno v nébo vodi.

Polnocsnice je te szledjen bozsics zse ne bilo na na francuszkom. Püspecje, dühovnicje szo ztirani iz szvojega sztanüvanja, vnogi szo med njimi zse kastigani, ka szo ne pitali vlado, jeli szlobodno mesüjejo, bogoszlovci, ki szo sze pa k dühovnomi sztani pripravlali, szo pozvani notri k vojszki. Molimo za nase neszrecsne katolicsanszke brate ino za szebe, ka nam Bog pravo vero vu szreah obsuva ino ka bodemo mi njo bole znali postüvati, kak ono neszrecsno oszlepleno lüdsztvo. *(bi.)*

Na glavnom meszti ruszoszkoga v St. Peterszburgi szo novembra meszeca szocialdemocraticzni delavecí velki strik meli, to je, delo szo gorpovedali vszi naednok, ar szo sztem steli przsziliti goszpodare, naj njim placso pobolsajo. Bio je pa tam med temi eden szíromak, ki je zseno i sesztero decé brezi dela hraniti ne mogeo, za to je li dale delao, ali na neszrecso, ar kda szo ga ovi

ovarali, ka on necse z njimi drzsati, szo ga na pol nirtvoga zbili pa szo ga te vu ogenj vrgli ino zsezsgali. — Tak dalecs je dogodba, stera nam kazse, kak divja zverina je cslovek, esi ednok Boga z szrca zgübi i na drügo miszliti ne ve, kak na szvoj bozsen zsalodec i na zselenja szvoje telovnoszti. Ti szo oni, ki najbole larmajo, ka szodnija ne ima jusa nikoga na szmrt obszoditi, a oni pa brezi szoda prelevajo neduzsno krv.

(bi.)

Na francuszkom je zdaj 90 püskekov — kelko de za edno leto, je tezske povedali -- steri szo vu 18 nadpüspekij razdeljeni. Dekanij je okoli 2500, fär je z missionszkimi vküper okoli deszet jezero, szvetszkih dühovnikov okoli dvájszeti jezér, nüne pa redovnicje szo premiocse leto pregnani, klostri i cerkvi njihove zse z veksega zodane, ove pa csakajo na küpce. Krsztsenikov je z missionszkimi vred vise 40 million, nego pravi krsztsenikov, ki poleg szvoje vere zsivejo je znam jako malo, ovacsi ne bi vszi szocialdemokratci bili ino tak mirno gledali, kak sze njim vera preganja, celo esese pomagali k tomi, ka sze njim zcsiszta zapravi. Isztina, ka je zdaj 380 zsupanov szvojo csaszt dolidjalo, ar szo sze ne steli dati vu boj ztirati proti szvetoj matericerkvi, nego ka je to proti szvetoj matericerkvi, nego ka je to proti dvajszti jezeram, kelko vesznic zse najmenje more biti vu tom drzsanji, sterih zsupanje szo ne doli zahvalili, nego z vrelosztjov divjajo proti pravici. Zdaj zse szo cerkvi, vu sterih teatre pa kresme majo ; vu Parisi szo edno celo za nocsno kavarno preobrnoli ; solszka deca, esi vucsiteo pri njih molitveno knigo ali rozsni venec naide, sze osztro pokastigajo, kniga pa rozsnivenec sze pa vzemejo od njih zato naucs ne csüdo, ka je v Parisi to jeszen eden decsak za volo edne zsemle zsvoyo szesztro vmoro ino pokvarjenoszt dece i odrasztsenih zse tak velka, ka nam pisejo, ka je tühincom ne preporocseno, ka bi tá sli potüvat, ar njim je zsvljenje ne obranjeno.

(bi.)

Lepo peldo pokore szo nam prineszle novine z nems-koga pred nisternim tjednom. Bio je naime na nemskom eden dühovnik po imeni baron Askanius iz Lucco ino

Cuccagne, ki je pred osznimi letih vösztopo iz dühovnis-koga reda ino je v Mainzi kak farar edne tak zvane „szlobodno-vörne obsesine“ szlüzso pa je bio-tüdi voditeo nevernoga szocialdemokratscsnoga drüzstva one okolice. Nego nezmerna szmilenoszt bozsja njemi je zdaj odprla oszleplene ocsi, szpokoro sze je ino je nazaj sztopo vu dühovniski sztan szv. materecerkve pa kda je to vcsino, je etakse pizmno poszlae vu vekse nemske novine, stere szo to vödale: „Ne moje zvünesnje okoliscsine, nego najz-notresnji glasz moje düse ino znova zbüdjena vera moje-ga szrca me je nagnola, ka szam szprevido, da szam jako zablodo ino velko falingo vcsino. Iz globocsine mojega szrca mi je zsao za szpako, stero szam dozdej v Mainzi i njega okolici i vu drüghih varosaj vu etih 8 i strtin leti dao, nazaj vzmem vszo krivo vcsenje, stero szam vu teh letah z recsjov ali z pizmom razsirjavao ino proszim tak dühovnike katolicsanszke, kak verno lüdsztvo, naj mi odpüsztü.

Mcjoj csaszti, stero szam dozdej eti meo, szam od-povedao, iz vszeh drüzstev szam vösztopo, stera szo pro-tivna szv. matericerkvi. Zpoznam, ka je szv. maticerkev vu bozsem imeni vucsitelica narodov, zato szo njene posz-tave vekse, kak stere-steacs drüge szvetszke posztave. Po szv. krszti ino cerkvenom redi je szv. maticerkev vekive-csen jus dobila do moje persone, za to sze z pokornim szrcem nazajpodam vu eto zvelicsavno obsinsztvo. Tro-jedini Bog mi vu szvojoj neszkoncsanoj milosztivnoszti odpüsztü mojo dozdejno verszko blodnoszt, zato sze vü-pam ka vizzokocsaszti dühovnicje i verno lüdsztvo tüdi ne bode osztro szodilo mene.“

Tak delects je njegovo pizmno. Da bi vszaki krszt-senik tak mocsno düso meo, ka bi tak ocsiveszno vüpae vadlövati szvoje blodnoszti i zavrzsti vsze prijatle i oko-liscsine, stere szo ga dozdej na greh pelale, kelko inacsi bi nas szvet bio! Eta pelda prave pokore nam naj bo za szpominek, ka ki scse greh zavrzsti, naj prle greha prilike zaosztavi.

(bi.)

Vu cerkvi vnogi tak veszelo szpijo, ka sze csloveki milijo zbüditi. Bio je eden plebanos vu sztarom vremeni,

ki je tūdi v pamet vzeo, ka eden moski pri vszakoju predgi i mesi szpi vzimi pa vu leti. Nikaj szii je zmiszlo pa je ednoga decsaka k szebe zvao ino njemi je pravo :

— Vidis mali tisztoza ocsu tam v prvoj sztolici. Idi ta pa sztoj pri njih pa kda zacsnejo szpati, ji dregni vszikdar pa te po mesi dobis krajcar. Decsak je so pa prvo i drūgo nedelo dobro zpunjavao szvojo duzsnoszt, dokecs sze ga je te poszpanec ne navolo ino ga je pitao :

— Ka pa ka ti mali mene vszikdar dregas ?

— Goszpon plebanus mi krajcar dajo za to, je odgovoro odkritoszrcsno decsarec.

— Na to mas tri krajcare pa mi daj mir, je djao te cslovek pa je znova mirno szpao.

Plebanus vidivsi, ka decsak vecs ne būdi toga csloveka, ga opitajo, ka je tomi zrok ; on pa odkritoszrcsno vadlūvao, zakaj ga vecs ne būdi.

Na to szo plebanus szami opitali toga csloveka, zakaj on vszikdar szpi. — Goszpon plebanus, njim odgovori on znajo v leti je v cerkvi tak lepo hladno, v zimi sze pa v bundu zoszūcem, te pa tak prijazno toplo, ka mi ocsi poszili vkūpidejo. — Ja pa na to znam odgovor : Vu leti sze oblecsi malo bole, ka de ti toplo, vu zimi pa malo menje, ka de ti hladno — pa bos te tūdi szpao, ar je takse szpanje szamo bozsna navada, od stere sze lehko odevcsi, ki rad poszlūhsa predgo i verno moli pri szv. mesi. Vu noci sze naszpi domá.

(bi.)

Rednikov odgovor.

Pr. Sz. I. Bel. Proszim obezsano delo. Sziromakesim je vszako leto dopüscseno bilo po ménjsih sumah na liszt notriplácsati i zdaj je tüdi. Szamo, ka sze vszaki sztem nescse mantrati. Bog ti naj povrné, esi ti scsés sztém trüd meti.

Kalendare jaz küpim za narocsnike od stamparije, cse nasz doszta bo liszt melo,

Na szamosztan gledocs pri Bogi ne ga nemogocsnoszti. Za volo naprej nevidenih zrokov je celo delo tüdi vrédi. Delajmo i molimo, te sze nam vsze poszrecsi.

Vszem sze naznani, ka szo liszti zdaj záto malo kesznej prisli, ár szam dugo ne dobo z fár odgovora, keliko bo jih trbelo.

Dári na szebeszesanszko cerkev.

Domácsa fara.

Z Zenkovec.

Skodnik János	— 40
Zelko Verona	— 20
Zelko Franciska	— 20
Zelko Roza	— 20
Vrecsics Ána	— 20
Horvát Treza	— 40
Schmitlener Maria	1 —
Schmitlener Franciska	1 —
Szakovics Ivan	1 80
Vküp	5 40

Z Vanecs.

Kelner Ferenc	2 —
Celec Bára	— 60
Pelc Elizabeta	— 60
Gáspár Roza	— 30
Gáspár Maria	— 20
Gáspár János	— 20
Gáspár Ivan	— 20
Kelner Stevan	2 40
Vküp	6 50

Z Poznanovec.

Fliszar Ána	— 40
Jerjék Ferenc	2 60
Fliszar Ferenc	3 —
Fliszar Ána	— 40
Szever Mihál	2 —
Celec Zsuzsa	2 40
Jerjék Stevan	2 —
Csrpnják Jelena	1 —
Jerjék Jozsef	1 —

Szever Matjas	1 —
Celec Jozsef	4 —
Fliszar Ferenc	2 —
Fliszar Ána	— 60
Celec Jüríj	2 —
Jerjék Ána	1 —
Vküp	25 40

Z Doline.

Tremmel Mihál	3 —
Tremmel Adela	3 —
Szever Stevan	1 —
Pudelka Christina	1 —
Kolossa Roza	— 20
Zsöks Fána	1 —
Zsilavec Ivan	— 60
Zsöks János	1 —
Tremmel Christina	1 —
Vküp	11 80

Z Macskovec.

Grah Ána	1 80
Szampa Mária	1 20
Barber Oszébeta	1 40
Grah Treza	— 40
Magyar Julia	— 40
Gombóc Ferenc	2 —
Gombóc Ludovik	1 —
Gombóc Adam	1 40
Palatin Judka	— 40
Gombóc András	1 —
Gombóc Stevan	— 10
Grah Jozsef	3 20
Bohár Ferenc	— 40

Bohár Jozsef	— 40	Bohár János	4 —
Gombóc Jürrij	1 —	Fujsz Jozsef	2 —
Barber Roza	1 —	Andrejts Jozsef	1 60
Fujsz Matjas	1 —	Verner Vinci	5 —
Gombóc Alojzj	1 —	Szapács János	5 —
Zelko Ivan	1 —	Andrejts Ivan	1 20
Zelko Eva	— 60	Zrinszki Eva	1 —
Csenár Ferenc	1 —	Horvát János	10 —
Zelko Rozália	— 40	Horvát Treza	— 40
Vküp	22 10	Szapács Ferenc	2 —

Z Mostjánec.

Obál Rozália	2 —	Lendvai Jozsef	1 —
Ehman Ána	3 —	Szapács Ludovek	1 —
Fujsz Kata	— 20	Rituper Jozsef	4 —
Vküp	5 20	Gombóc János	4 —
		Horvát Ána	2 —
		Szapács Franciska	3 —
		Gombóc Mihál	1 —
		Horvát Eva	1 —
		Lendvai Francek	1 —
		Vküp	56 40

Z Dankovec.

Lendvai Ána	— 40
Horvát János	— 80

Lübleni darovníki i nabiralci! Jezusovo Szrcé vam naj dá za milodáre i trüd na tom szveti miloscsó, na ovom pa diko nebeszko.

Klekl Jozsef
plebanos.

Knizsice od Oltárszkoga szvesztva [sze dobijo po 16 filerih pri memi!

Szv. Szebastján
p. Battyánd.

Klekl Jozsef, plebanos.

